DATGANIAD LLYWODRAETHU BLYNYDDOL

Mae'r datganiad hwn yn cwrdd â'r angen i gynhyrchu Datganiad Rheolaeth Fewnol yn unol â Rhan 5 o'r Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014.

Rhan 1: CWMPAS CYFRIFOLDEB

Cytunodd Cyngor Gwynedd a Cyngor Sir Ynys Môn ar 15 Mehefin 2010 i sefydlu trefniadau i gydweithio i ddarparu Gwasanaeth Polisi Cynllunio ar y cyd ar gyfer y ddau Awdurdod. Cytunwyd bod Pwyllgor Polisi Cynllunio ar y Cyd yn cael ei ffurfio fel corff trawsffiniol, ffurfiol, ar gyfer cymryd penderfyniadau.

Mae'r Pwyllgor Polisi Cynllunio ar y Cyd yn gyfrifol am sicrhau bod ei weithgareddau yn cael eu cynnal yn unol â'r gyfraith a safonau priodol, a bod arian cyhoeddus yn cael ei diogelu a'i gyfrifo amdano yn briodol, a'i ddefnyddio mewn ffordd economaidd, effeithlon ac effeithiol.

Mae'r Pwyllgor ar y Cyd hefyd yn gyfrifol am gynnal trefniadau priodol ar gyfer llywodraethu ei swyddogaethau, cynorthwyo gweithrediad effeithiol ei weithgareddau, ac sydd yn cynnwys trefniadau i reoli risg a rheoli ariannol digonol ac effeithiol.

Rhan 2: PWRPAS Y FFRAMWAITH LLYWODRAETHU

Mae'r fframwaith llywodraethu'n cynnwys y systemau a phrosesau, diwylliant a gwerthoedd hynny sydd yn cyfeirio a rheoli'r Pwyllgor Polisi Cynllunio ar y Cyd, a'r gweithgareddau ble mae'n adrodd i, cysylltu gydag ac yn arwain y gymuned. Mae'n galluogi'r awdurdodau sydd yn rhan o'r Pwyllgor ar y Cyd i fonitro llwyddiant ei amcanion strategol, ac i ystyried os yw'r amcanion wedi arwain at ddarparu gwasanaethau addas a chost effeithiol.

Mae'r system reolaeth fewnol yn rhan allweddol o'r fframwaith llywodraethu ac wedi ei ddylunio i alluogi'r Pwyllgor ar y Cyd i reoli risg i lefel resymol yn hytrach na dileu'n gyfan gwbl y risg o fethiant i gyflawni polisïau ac amcanion; gall felly ond ddarparu sicrwydd rhesymol o effeithiolrwydd yn hytrach na sicrwydd diamod. Mae'r system rheolaeth fewnol yn seiliedig ar broses parhaus sy'n adnabod a blaenoriaethu risgiau sy'n berthnasol i gyflawni polisïau, bwriadon ac amcanion y Pwyllgor Polisi Cynllunio ar y Cyd, i werthuso'r tebygolrwydd o risgiau'n cael eu gwireddu ac i isafu'r effaith petai hynny'n digwydd, ac i reoli'r risgiau mewn ffordd effeithlon, effeithiol ac economaidd.

Mae'r fframwaith llywodraethu berthnasol wedi bod yn ei le ar gyfer y Pwyllgor ar y Cyd ar gyfer y flwyddyn sy'n diweddu 31 Mawrth 2016 a hyd at ddyddiad cymeradwyo'r datganiad o gyfrifon.

Rhan 3: Y FFRAMWAITH LLYWODRAETHU

3.1 Aelodaeth

Mae'r Pwyllgor Polisi Cynllunio ar y Cyd wedi ei sefydlu yn unol â gofynion Deddf Llywodraeth Leol 1972 o dan adran 101, adran 102(1) (b) (hawl i ddau neu ragor o awdurdodau benodi cyd bwyllgor), adran 103 (gwariant cydbwyllgor i'w rannu rhwng yr awdurdodau), adran 104 (rheolau arferol awdurdodau lleol ar gyfer gwahardd aelod rhag bod yn aelod pwyllgor ar y cyd) ac adran 105 (gwahardd pleidleislo oherwydd buddiant mewn contractau ayb).

Mae cyfanswm o 14 aelod, gyda 7 aelod o Gyngor Gwynedd a 7 aelod o Gyngor Sir Ynys Môn.

3.2 Swyddogaethau

Mae'r Pwyllgor Polisi Cynllunio ar y Cyd yn cyflawni'r canlynol ar ran Cyngor Gwynedd a Cyngor Sir Ynys Môn:

- cytuno a pharatoi'n derfynol Gynllun Datblygu Lleol Adnau Gwynedd a Môn
- cytuno ar, a pharatoi'n derfynol, adroddiad ar ymatebion i ymgynghoriadau ac (yn ôl y gofyn) newid Cynllun Datblygu Lleol Adnau Gwynedd a Môn
- mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol ar gyfer y Cynllun Datblygu Lleol Mabwysiedig Gwynedd a Môn
- ymgynghori ar ffurfio Cytundeb Cyflawni, Dewisiadau Strategol a Strategaeth Ddewisol Gwynedd a Môn
- paratoi Cynllun Datblygu Lleol Adnau Gwynedd a Môn
- paratoi ac ystyried Ymatebion i Ymgynghoriadau'r Cynllun Datblygu Lleol Adnau
- derbyn a chytuno ar Adroddiad yr Arolygydd Cynllunio
- bod â chyfrifoldeb am fonitro ac adolygu'r Cynllun Datblygu Lleol ar gyfer Gwynedd a Môn
- bod â chyfrifoldeb am gynghori ar gadw trosolwg ar, ac adolygu, rhaglenni sy'n cael eu hariannu'n allanol nad ydynt yn dod o dan gylch gorchwyl y Pwyllgor ond sy'n bwysig i'r gwaith sy'n cael ei wneud gan neu ar ran y Pwyllgor ac i adnoddau sy'n cael eu rhannu. Bydd hyn yn cynnwys (ond nid yn gyfyngedig i) ymateb i gynlluniau Datblygu Lleol mewn Awdurdodau Cynllunio cyfagos ac ymateb i ddogfennau ymgynghori ynghylch Polisi Cynllunio Cenedlaethol a dogfennau cynghori.
- cadw trosolwg ar, a derbyn adroddiadau gan, yr Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd
- ffurfio Canllawiau Cynllunio Atodol ar gyfer Cynllun Datblygu Lleol Mabwysiedig Gwynedd a Môn
- penodi unrhyw banel neu weithgor er mwyn bod o gymorth i'r Pwyllgor wrth ei waith.

3.3 Strwythur, Rolau a Chyfrifoldebau

Er mwyn ei gynorthwyo i gyflawni ei swyddogaethau, mae'r Pwyllgor Polisi Cynllunio ar y Cyd wedi sefydlu'r canlynol:

- Bwrdd Prosiect ar y Cyd
- Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd
- Panel Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd

Mae gan bob un o'r rhain rôl penodol o fewn trefniadau llywodraethu'r Pwyllgor.

Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd

Arwyddwyd Cytundeb Ffurfiol rhwng y ddau awdurdod ar 13 Hydref 2011 er mwyn sefydlu'r Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd yn ffurfiol. Cyngor Gwynedd yw'r Awdurdod Lletyol, ac mae'r cytundeb ar gyfer sefydlu'r Uned yn nodi y byddai'r ddau awdurdod yn cefnogi'r Uned trwy drosglwyddo staff yn unol â gofynion TUPE i Cyngor Gwynedd. Cyngor Gwynedd sydd hefyd yn gyfrifol am ddarparu rheolaeth a gweinyddiaeth ariannol i'r Uned.

Gwneir penodiadau staff i'r Uned yn unol â pholisïau a gweithdrefnau Cyngor Gwynedd, ond mewn ymgynghoriad â'r Bwrdd Prosiect ar y Cyd.

O safbwynt gweithredu o dydd i ddyd, felly, mae'r Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd yn gweithio o fewn Fframwaith Llywodraethu Cyngor Gwynedd.

Bwrdd Prosiect ar y Cyd

Grŵp mewnol o swyddogion o Cyngor Gwynedd a Cyngor Sir Ynys Môn yw'r Bwrdd Prosiect ar y Cyd. Yn unol â'i Gylch Gorchwyl, mae'r Bwrdd Prosiect ar y Cyd yn:

- Rhoi mewnbwn strategol i'r gwaith o baratoi'r Cynllun Datblygu Lleol ar y cyd (CDLl) a sicrhau bod yr Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd yn ymlynu i'r amserlen a nodir yn y Cytundeb Cyflawni.
- Cymryd trosolwg o waith yr Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd a gwneud penderfyniadau gweithredol mewn perthynas â'r gwasanaeth a ddarperir gan yr Uned i'r ddau Awdurdod.

Wrth wneud hyn, mae'r Bwrdd Prosiect ar y Cyd yn:

- Sicrhau bod amcanion strategol Cyngor Gwynedd a Chyngor Sir Ynys Môn yn cael eu bwydo i mewn i'r broses o baratoi'r Cynllun Datblygu Lleol ar y cyd.
- Derbyn, ac yn rhoi sylwadau ar yr adroddiadau a gyflwynwyd gan y Rheolwr Cynllunio (Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd) a'r Uwch Reolwr, Gwasanaeth Amgylcheddol (Cyngor Gwynedd), ar y gwaith o baratoi'r CDLl ar y cyd ac ar waith yr Uned yn gyffredinol. gan gynnwys unrhyw faterion gweithredol sy'n debygol o ddenu y gwasanaeth ehangach a ddarperir gan yr Uned.
- Sicrhau bod cynnydd gyda'r gwaith o baratoi'r CDLl yn unol â'r amserlen a manylion a gynhwysir yn y Cytundebau Cyflawni a gymeradwywyd gan Lywodraeth Cymru.

Panel Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd

Grŵp mewnol o aelodau etholedig yw Panel y Cynllun Datblygu Lleol (CDLl). Ei brif bwrpas yw ystyried a rhoi barn ar ddogfennau canolraddol, gan gynnwys dogfennau sy'n rhoi casgliadau cyfnodau cyfranogiad cyhoeddus neu ymgynghoriadau cyhoeddus er mwyn hwyluso'r gwaith o gadw at yr amserlen yn y Cytundeb Cyflawni.

Ei amcanion yw:

- Ystyried dogfennau drafft adeg camau canolraddol yn y broses paratoi'r CDLl ar y Cyd er mwyn adnabod dewisiadau neu faterion eraill i'w cynnwys yn y dogfennau drafft cyn iddynt gael eu cyhoeddi fel sail i ennyn trafodaeth a chyfranogiad cyhoeddus amdanynt, e.e. gweledigaeth y CDLl ar y Cyd, strategaethau amgen ar gyfer ardal y CDLl ar y Cyd, ystyriaeth o'r adroddiad scopio drafft i'r Asesiad Cynaladwyedd, yn unol â'r Cynllun Cynnwys Cymunedol sydd yn y Cytundeb Cyflawni.
- Derbyn, a chymryd cyfrif o'r sylwadau gan y cyhoedd ac unrhyw grŵp/fforwm budd-ddeiliaid yn ystod cyfnodau cyfranogiad cyhoeddus neu ymgynghoriad statudol cyhoeddus.

3.4 Safonau Gwasanaeth

Yn unol â'r gytundeb ar gyfer sefydlu'r Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd:

- Cyngor Gwynedd yw'r Awdurdod Lletyol ar gyfer yr Uned.
- Mae'r Uned yn atebol i'r Pwyllgor Polisi Cynllunio ar y Cyd, ac yn sicrhau fod cyngor a roddir i'r Pwyllgor yn gymwys ac yn unol â Deddfwriaeth gyfredol ac ymarfer da. Mae'r Rheolwr Cynllunio yn mapio allan cyfarfodydd arferaethedig y Pwyllgor Polisi Cynllunio ar y Cyd fel rhan o Raglen Waith, gan sicrhau cylchredeg gwybodaeth yn unol â safonau sydd wedi eu sefydlu gan Cyngor Gwynedd, fel yr Awdurdod Lletyol.
- Mae gwaith yr Uned ar gyfer paratoi Cynllun Datblygu Lleol sengl yn derbyn mewnbwn y Panel Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd a bydd y cyfarfodydd y Panel hwn yn cael ei fapio allan fel rhan o'r Rhaglen Waith, gyda gwybodaeth yn cael ei ddosbarthu yn unol â safonau a sefydlwyd gan Cyngor Gwynedd, fel yr Awdurdod Lletyol.
- Mae'r Uned yn ymgymryd â'r tasgau sy'n ofynnol ar gyfer paratoi'r Cynllun Datblygu Lleol sengl, yn unol â'r Cytundeb Cyflawni a gytunwyd gan Lywodraeth Cymru.
- Mae'r Uned yn adrodd i'r Bwrdd Prosiect ar y Cyd yn unol â Cylch Gorchwyl y Bwrdd Prosiect
- Mae'r Uned yn cymryd rhan mewn cyfnewid llawn ac amserol o wybodaeth gyda chwsmeriaid o fewn yr awdurdodau ac yn allanol, yn unol â'r safonau a sefydlwyd gan Cyngor Gwynedd, fel yr Awdurdod Lletyol.

Rhan 4: EFFEITHIOLRWYDD Y FFRAMWAITH LLYWODRAETHU

Mae'r Pwyllgor Polisi Cynllunio ar y Cyd yn gyfrifol am gynnal, o leiaf yn flynyddol, adolygiad o effeithiolrwydd ei fframwaith llywodraethu gan gynnwys y system rheolaeth fewnol. Mae'r adolygiad o effeithiolrwydd wedi ei lywio gan waith y rheolwyr gweithredol sydd â chyfrifoldeb am ddatblygu a chynnal yr amgylchedd llywodraethu, unrhyw sylw yn adroddiad blynyddol pennaeth archwilio mewnol yr awdurdod lletyol, yn ogystal â sylwadau a wnaed gan yr archwilwyr allanol ac asiantaethau adolygu eraill ac arolygiaethau.

- Gan mai Cyngor Gwynedd yw awdurdod lletyol y Pwyllgor Polisi Cynllunio ar y Cyd, mae adolygiadau o effeithiolrwydd y Côd Llywodraethu Lleol, y Cyfansoddiad a chyfundrefn rheolaeth fewnol yr awdurdod hwnnw yn ymgorffori sylfaen lywodraethu'r Pwyllgor hefyd.

Rydym wedi cael ein cynghori ar oblygiadau canlyniad **yr adolygiad o effeithiolrwydd y fframwaith llywodraethu** gan y Pwyllgor Polisi Cynllunio ar y Cyd, a bod y trefniadau **yn parhau i gael eu hystyried yn addas at ei ddiben yn unol â'r fframwaith llywodraethu**.

Rhan 5: MATERION LLYWODRAETHU ARWYDDOCAOL

Mae'r prosesau a ddisgrifir mewn rhannau blaenorol o'r datganiad hwn yn disgrifio'r dulliau a ddefnyddiwyd gan y Cyngor i adnabod unrhyw faterion llywodraethu arwyddocaol sydd angen sylw.

Nid yw'r Pwyllgor Polisi Cynllunio ar y Cyd o'r farn fod unrhyw faterion o'r fath wedi codi yn ystod asesiad o'i drefniadau llywodraethu sydd yn gwarantu sylw yn y Datganiad Llywodraethu Blynyddol yma.

Dafydd Wyn Williams	
[PENNAETH ADRAN RHEOLEIDDIO (Dros Dro), CYNGOR GWYNEDD]	**[CADEIRYDD PWYLLGOR POLISI CYNLLUNIO AR Y CYD]**
DYDDIAD:	**DYDDIAD:**